

Esej z moderní české prózy aneb Umění vyprávět

Bohumil Hrabal *Ostře sledované vlaky*

- ✓ Uvedte základní údaje o díle (autor, název, vydání - rok a místo, počet stran; žánr a období vzniku + období 1. vydání kdy a kde)
 - ✓ Časoprostor
 - Popište **místo** příběhu. Podejte popis stěžejních prostředí (míst) příběhu a doložte 2 – 3 citacemi z textu. K citacím uveďte stranu, z níž citujete, přidejte svůj komentář, jímž zdůvodníte, pro jste vybrali právě tyto pasáže.
 - Popište **čas** příběhu. Podejte popis stěžejních motivů, jež ilustrují období, do něhož je příběh zasazen, a doložte 2 citacemi z textu. K citacím uveďte stranu, z níž citujete, přidejte svůj komentář, jímž zdůvodníte, pro jste vybrali právě tyto pasáže.
 - ✓ Porovnejte mezi sebou **klíčové postavy díla a zachyťte jejich vztah**
 - Odpovězte na otázku, co postavy spojuje?
 - Čím jsou postavy charakteristické (promyslete výběr postav, jejich charakteristiku, sociální zařazení etc.)?
 - Kdo je v tomto díle hrdina? Jak se to projevuje? Do jaké míry tento typ postav naplňuje čtenářovu představu o hrdinství a hrdinech? Napište úvahový text v rozsahu 10 až 15 řádků.
 - ✓ Analyzujte a interpretujte uvedenou citaci z díla: zasadte ukázkou do celku díla a vysvětlete, oč v ní běží; interpretujte podtržené části; popište, jaký vztah má vypravěč k německému vojákovi a doložte pozdější citací z textu; charakterizujte vypravěče; popište, co je nápadného na autorově stylu – čeho si všímáte syntakticky, lexikologicky a morfologicky?
- „Rozpřáhl jsem ruce a lehl si na záda, koutkem úst mi tekla krev a hrud' jsem měl plnou ohně. A najednou jsem uviděl to, co asi pořád viděl pan výpravčí Hubička, že jsme ztracený, že mohu jedině čekat, až ten vlak vyletí do povětří, že kdyby nic jiného, tedy jen tohle mi v téhle situaci musí stačit, protože nic mne nemůže čekat než smrt, buďto umřu na ten průstřel, nebo mne najdou a Němci mne pověsí nebo zastřelí, tak jak to mají zvykem, a tak mi přišlo a došlo, že jsem byl určen pro jináčí smrt, než o kterou jsem se pokusil tam v Bystřici u Benešova, akorát mne mrzelo, že jsem postřelil do břicha toho Němce, který se pořád držel v třísech a pořád těma botama kráčel, a já jsem věděl, že mu taky už nikdo nepomůže...(...).“ (s. 81-82)*
- ✓ Zhodnoťte dílo zejména srovnáním s jinými díly české literatury. Porovnejte Hrabalovu poetiku s Kunderovou a Fuksovou, ale také např. Haškovou či Čapkovou. Na závěr přidejte vlastní hodnocení (rozsah 15 – 20 řádků).